

ПРОЄКТНІ КОМАНДИ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Митрофанова А.С.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Внаслідок розвитку інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) відбувається поглиблення діджиталізації та віртуалізації виробництва і управління, в тому числі управління проєктами у таких сферах, як ІКТ, торгівля, фінанси, консалтинг, маркетинг, зв'язки із громадськістю, освіта, охорона здоров'я тощо. Це безпосередньо впливає і на роботу команди проєкту.

Так, витрати на управління командою проєкту у віртуальному середовищі знижуються: зокрема, на оренду приміщення та організацію робочого місця, комунальні послуги, організацію нарад, соціально-побутове забезпечення тощо. Ці видатки перекладаються на членів команди. Відбувається економія робочого часу на перехід між приміщеннями та засобами праці. Діджиталізація створює нові можливості, такі як гнучкий графік, свобода пересування та вільний вибір місця проживання.

Водночас доступ до цілодобової комунікації зі співробітниками через комунікаційні платформи створює ілюзію доступності їхньої робочої сили 24/7, що не відповідає дійсності. Тобто робочий день стає фактично ненормованим, що призводить до зростання нервової напруги робітників. Межі між робочим часом та дозвіллям, робочим тижнем та вихідними днями майже нівелюються, що справляє негативний вплив на психологічний стан та комфорт окремого співробітника та команди в цілому. Менеджери можуть зловживати подібною комунікаційною доступністю членів команди, від чого страждає оперативне та тактичне планування; завдання ставляться для виконання «на вчора», або без зрозумілих дедлайнів. Крім того, у робітників з'являється більше можливостей для прокрастинації, опортуністичної поведінки на противагу лояльності та відданості цінностям команди та організації. Дійсно, певні дослідження [1] показують негативний вплив віртуалізації на ефективність роботи команди, особливо якщо вона створена для реалізації короткострокових проєктів. Також було виявлено нові виклики, пов'язані з віртуалізацією команд: проблеми з адаптацією, бар'єри у віртуальному середовищі, структурні виклики, нові командні ролі, такі як «менеджер змін», «директор з питань щастя» тощо [2]. Тобто, як і будь-який складний феномен, ІКТ справляють неоднозначний вплив на функціонування віртуальних команд – як позитивний так і негативний, створюючи нові виклики для проєктного менеджера.

Література:

1. Antoni C. Virtual Teams and Digital Collaboration. *Oxford Research Encyclopedia of Psychology*. 2023. URL: <https://oxfordre.com/psychology/view/10.1093/acrefore/9780190236557.001.0001/acrefore-9780190236557-e-881> (дата звернення: 15.04.2025).
2. Davor Vuchkovski, Maja Zalaznik, Maciej Mitreğa, Gregor Pfajfar. A look at the future of work: The digital transformation of teams from conventional to virtual. *Journal of Business Research*. 2023. Volume 163. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2023.113912> (дата звернення: 15.04.2025).